

La santboiana Antonieta Vendrell i Ribes coneix prou bé la història de la muntanya a la nostra vila. Va ser integrant del Cau Balmesià, de la delegació local de la Unió Excursionista de Catalunya (UEC), de l'Agrupament Escolta Sant Ramon Nonat i, actualment, del Centre Excursionista Sant Boi. Ara ultima un llibre de vivències sobre aquest tema. Alpinista i espeleòloga, va ser una de les dones de la ciutat convidades a explicar la seva experiència personal a l'homenatge a les esportistes veteranes organitzat per l'Ajuntament amb motiu del Dia Internacional de les Dones. Des de fa dues dècades, treballa com a professora i assessora de llengua al Servei Local de Català.

L'Antonieta, en l'acte d'homenatge a les esportistes veteranes de Sant Boi

Antonieta Vendrell, esportista veterana de Sant Boi

“A la muntanya, en aquella època, les noies no ens sentíem gens discriminades”

Com va començar la teva aventura a les muntanyes?

“De petita, la meva tieta em portava amb la gent de la Unió Excursionista de Catalunya (UEC) de Sant Boi. Els feia com de mascota, he he. Després es va muntar el Cau Balmesià a Can Jordana: hi organitzàvem excursions, partides de ping-pong, fèiem una revista... Molts dels santboians de l'època hi van passar. Va ser una etapa fantàstica, de formació. De més grans, bona part de la colla vam passar a la UEC i alguns, més tard encara, a l'Agrupament Escolta Sant Ramon Nonat.”

Quins esports practicàveu?

“Al principi només eren excursions, però a partir del 65 o 66 vam començar a fer espeleologia i escalada. Hi anàvem deu o dotze noies; de fixes, mitja dotzena. En altres esports no es comptava amb les dones, però allà tots érem més o menys iguals. El primer avenc que vaig fer va ser el de la Roser. I de muntanyes, recordo les crestes del Pic Rodó, la Pica d'Estats, el Puigpedrós, el Puigmal, el Pedraforca... En aquella època, la dificultat més important per fer alta muntanya era el transport. Per anar al Pedraforca calien, com a mínim, tres dies. Per anar al Pirineu, més val que no ho expliqui!”

Per què la muntanya, i no pas el bàsquet, o el tennis, o...?

“No hi havia gaires esports per a les noies. Fora de les instal·lacions del rugbi, d'algun camp de futbol i de poca cosa més, no hi havia cap lloc més per a la pràctica de l'esport. I les noies eren vetades a molts esports. Nosal-

tres encara teníem sort: jugàvem a ping-pong al Cau i, de vegades, a tennis al psiquiàtric. La muntanya era gairebé l'única opció.”

No n'hi devia haver gaires, de dones esportistes?

“Poquíssimes. Nosaltres vam ser pioneres com a esportistes federades. Cap a mitjans dels anys seixanta es va formar una secció d'atletisme femení a la UE Santboiana i també hi havia un equip de bàsquet. Vist amb la perspectiva dels anys, érem privilegiades, però no ho vivíem com a res especial. Vam tenir sort amb les nostres famílies, que no hi posaven gaires impediments al fet de passar dies fora de casa, de vegades amb unes condicions climàtiques força dures.”

Et vas sentir “discriminada” en el món de la muntanya?

“Mai. Els nois ens animaven a fer activitats i ens ajudaven si calia. Potser els muntanyencs tenien una mentalitat avançada.”

Hi havia dones, a les juntes directives de les entitats?

“En la majoria dels esports, era impensable, però a la UEC hi va haver diverses tesoreres. La cúpula de la UEC central, però, no permetia que hi hagués dones a la junta. Les dones de Sant Boi se'n van sortir prou bé, canviant el nom femení per un de masculí o posant-hi només la inicial. Encara ara costa trobar clubs de determinats esports amb una dona presidenta o vicepresidenta. Sovint es limiten a posar-les, si de cas, en vocalies de farciment.”

Continues fent muntanya?

“Sí, mai no l'he deixada del tot. Estic federada. Tot i així, faig coses tranquil·les, amb el meu marit i alguns amics. De vegades, quan van a escalar, els acompanyo fins a peu de via i espero que baixin, llegint. Fer segons què, em comença a fer mandra, he he.”

Què has trobat en l'esport?

“No és en l'esport, sinó en l'ambient que s'hi respira. Hi he trobat molt, m'ha ajudat probablement a ser com sóc. Anar a la muntanya és una manera de fer, de mirar-se les coses, podria dir

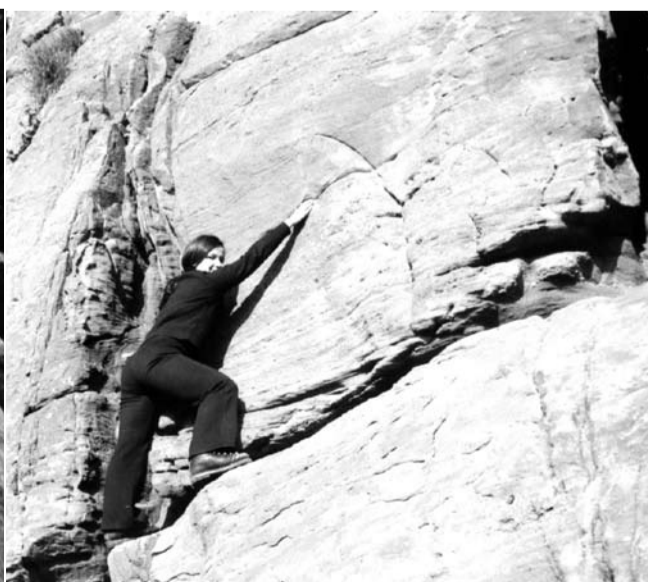
que, en certa manera, és un estil de vida.”

La situació de l'esport femení ha millorat?

“En l'esport competitiu, sí, i molt. Hi ha moltes noies i dones que competeixen i fan bones marques. Però pel que fa a fer esport “per fer esport”, em fa l'efecte que no, si exceptuem el gimnàs i la piscina. Quant als esports d'equip, les dones segueixen estant en franca minoria. És gairebé impensable que un grup de dones es reuneixi per fer un partit de costellada. Tenen altres prioritats.”

Què cal perquè l'esport femení tinguis més reconeixement?

“Doncs no ho sé. Les dones estan poc reconegudes en molts aspectes i l'esport no n'és cap excepció. Tampoc no crec que les campanyes publicitàries serveixin per a gran cosa. I els mitjans tampoc no hi ajuden gaire, perquè dediquen un espai ínfim a l'esport femení. A vegades, més que els mèrits esportius el que destaquen són els atributs físics de les esportistes.”

Practicant l'espeleologia a l'Ordal i l'alpinisme a Montserrat, als anys seixanta